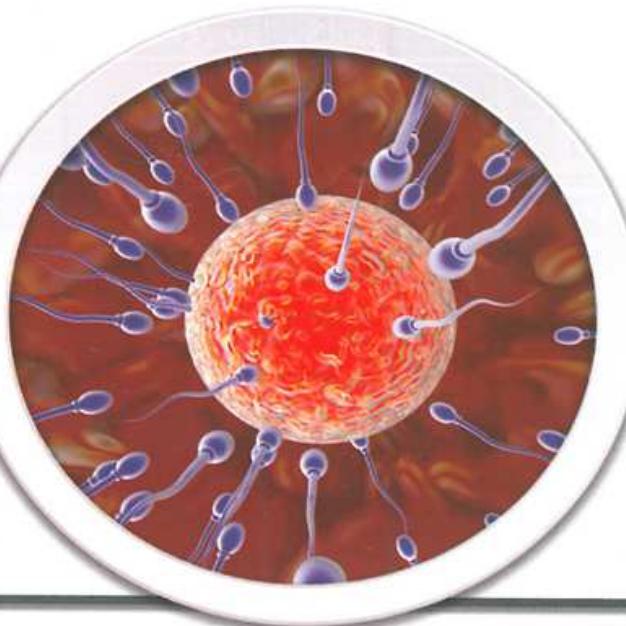

نکات کلیدی در درمان ناباروری به روش آییوآی

PDF Compressor Free Version

الله اکبری: کارشناس ارشد بیوتکنولوژی میکروبی سعید دلفکار: کارشناس ارشد مهندسی پزشکی

فرزاد رنجبر: کارشناس ارشد MBA

عمل آییوآی (IUI) یکی از روش‌های کمک باروری است که ممکن است به تنها یا به همراه تحریک تخمدان با دارو، برای درمان نازایی استفاده شود. تزریق اسperm شسته شده به داخل رحم یا هرجایی بالاتر از دهانه داخلی دهانه رحم را، آییوآی می‌نامیم. این روش ممکن است به تنها یا با تلفیق روش‌های دیگر، برای کمک به زوجین نابارور و به دلایل زیر استفاده شود:

(الف) علت مردانه

کاهش در تعداد و حرکت اسperm، جراحی و صدمه، انزال رو به عقب (رتروگراد)، بیماری‌های سیستمیک مختلف، موقعی که این مقدار بین ۵-۱۰ میلیون است، موقعيت IUI به طور بالقوه کاهش می‌یابد. میزان ایده‌آل TMSC حدود ۲۰ الی ۳۰ میلیون می‌باشد. به طور کلی با افزایش TMSC، میزان موقعيت IUI هم افزایش می‌یابد، ولی این ارتباط تا مقدار مشخصی از افزایش TMSC، نسبت مستقیم دارد و فراتر از آن، فاکتورهای دیگری سبب محدودیت در موقعيت IUI می‌شود.

در مطالعه‌ای مشخص شده است که میزان موقعيت Double IUI (تلقیح پشت سر هم در یک سیکل) با TMSC بیشتر از ۵ میلیون در هر تلقیح، از میزان موقعيت Single IUI (یک تلقیح در هر سیکل) با TMSC بیشتر از ۱۰ میلیون بیشتر می‌باشد.

در مواردی که TMSC کمتر از یک میلیون است، IUI روش مناسبی برای درمان نیست و بهتر است از (IVF) (In vitro Fertilization) به همراه ICSI (Intra Cytoplasmic Sperm Injection) استفاده نمود. مطالعات ثابت کرده‌اند که توانایی DGC جهت جدامودن اسperm‌های با DNA سالم‌تر بسیار بیشتر از روش Swim-up است.

IUI و میکرواینژکشن باعث کاهش اهمیت تست‌های عملکرد اسperm می‌شوند، اما واقعیت این است که اگر هدف ما پیدا کردن روش‌های با هزینه و تهاجم کمتر باشد، یک تشخیص درست و کارشناسانه، شناس حاملگی خودبخودی و یا با کمک IUI را در حد قابل توجهی افزایش می‌دهد.

شناس بارداری طبیعی بعد از ۳۵ سالگی و خصوصاً ۴۰ سالگی به شدت کاهش می‌یابد، اما استفاده از روش IUI، این شناس را در حد قابل توجهی افزایش می‌دهد. هر دو روش IUI و IVF باعث افزایش احتمال بارداری در بیماران با آنتی‌اسperm آنتی‌بادی مثبت (ناباروری ایمونولوژیک) می‌شود. از آنجایی که IUI توأم با تحریک کنترل شده تخمدان بسیار مقرن به صرفه‌تر از IVF است. انجام چهار سیکل IUI قبل از اقدام به IVF خط اول درمان در این گروه از بیماران محسوب می‌شود.

در صورت عدم موقعيت در درمان پس از انجام ۴ تا ۶ سیکل IUI، از سایر روش‌های درمان ناباروری مانند لقاد آزمایشگاهی (IVF) یا تزریق اسperm به سیتوپلاسم تخمک در محیط آزمایشگاه (ICSI) استفاده می‌شود.

IUI در بانوان با آترزی سرویکس، سرویسیت حاد، آندومتریت، انسداد دوطرفه لوله‌های فالوب و بسیاری از موارد آمنوره و الیگوسپرمی شدید بی مورد است.

توصیه‌های متعددی درخصوص تعیین زمان مناسب انجام IUI بدنیال تجویز HCG وجود دارد، اما مطالعات متعددی نشان داده است که مناسب‌ترین زمان، ۳۲ تا ۳۶ ساعت بعد از تجویز HCG است.

خلاصه کلام این است که بالاترین میزان موقعيت در پروسه IUI در بهترین شرایط بیش از ۲۵ تا

۳۰٪ نیست و کوچکترین قصور در نمونه‌گیری مایع منی، پروسه آماده‌سازی اسperm توسط آزمایشگاه،

زمان‌بندی نامناسب تزریق و نظایر آن باعث کاهش قابل توجه در احتمال موقعيت این تکنیک خواهد شد.

راهی مناسب برای این که بفهمید تخمک خوبی تولید می‌کنید یا خیر، بررسی میزان هورمون‌های زنانی که ذخیره تخمک پایینی دارند (که با اندازه گیری سطح AMH, Inhibin B و سونوگرافی

عمل آییوآی (IUI) یکی از روش‌های کمک باروری است که ممکن است به تنها یا با تحریک تخمدان با دارو، برای درمان نازایی استفاده شود. تزریق اسperm شسته شده به داخل رحم یا هرجایی بالاتر از دهانه داخلی دهانه رحم را، آییوآی می‌نامیم. این روش ممکن است به تنها یا با تلفیق روش‌های دیگر، برای کمک به زوجین نابارور و به دلایل زیر استفاده شود:

(الف) علت مردانه

کاهش در تعداد و حرکت اسperm، جراحی و صدمه، انزال رو به عقب (رتروگراد)، بیماری‌های سیستمیک مثل دیابت و مشکل جنسی

ب) علل زنانه

(آزمایش پس از نزدیکی) ضعیف، تنگی شدید دهانه رحم و مشکلات جنسی Pct برای انجام عمل آییوآی باید:

- ۱- حداقل یکی از لوله‌های رحمی باز باشند.
- ۲- تعداد اسperm‌ها حداقل ۵ میلیون در میلی‌لیتر باشد.

بهترین زمان انجام IUI

بهتر است آییوآی حدود ۶ تا ۱۲ ساعت قبل از تخمک‌گذاری انجام شود (حدوداً ۳۶ تا ۴۸ ساعت پس از تزریق آمپول HCG) اگرچه در موارد ناباروری به علت مشکل مردانه، برخی پزشکان عقیده دارند که بهترین زمان انجام آییوآی، بعد از تخمک‌گذاری است.

عوامل مؤثر در موقعيت IUI

- دلیل و طول دوره ناباروری
- سن و شاخص توده بدنی
- وجود یا عدم وجود تخمک‌گذاری
- تعداد فولیکول‌های آنترال
- ضخامت و حجم آندومتر
- القای تخمک‌گذاری و روش آن
- زمان و تعداد سیکل IUI
- کیفیت نمونه مایع منی

تعداد کل اسperm‌های متحرک موجود در نمونه

مرغولوژی اسperm‌های موجود در نمونه

سن خانم دریافت کننده اسperm به عنوان یک فاکتور مهم در موفق بودن IUI عمل می‌کند. بهتر است

از این روش برای درمان ناباروری در زنان زیر ۳۵ سال استفاده شود. در زنان بین ۳۵ تا ۴۰ سال میزان

موقعيت IUI با شبیب شدید کاهش یافته و در زنان بالای ۴۰ سال به شدت کاهش می‌یابد.